НИВА

Число III. 1920 Рік I.

НИВА

РЕЛІГІЙНИЙ МІСЯЧНИК ГР. КАТ. ЦЕРКВИ
в Північній Америці

115 McGregor Str. Winnipeg, Man.

ВП. Передплатники зволять звернути увагу на слідуюче: —

Передплата виносить в Канаді $1.00
в Злучених Державах 1.25
до Старого Краю 1.50

Передплату платить ся за "НИВУ" з гори. За дармо "Ниви" не висилаєть ся нікому.

Передплату треба слати почтовими або експресовими МонейОрдерами, або канадійськими стемпсами.

При зміні адреси належить надіслати стару і нову адресу, залучуючи 10ц. на зміну адреси. Всі письма просить ся посилати на слідуючу адресу:

N Y W A

115 McGregor St. Winnipeg, Man.

ЗМІСТ ЗА МАРЕЦЬ

Молитва за Україну
Віра і розум
В 59 роковини смерти Кобзаря Тараса
Мій Отче (стих)
Вічна будівля на Скалі (конець)
Остання розвага (стих)
Святий союз евангельських чеснот
Наука о Службі Божій
Пасхальна св. Сповідь і св. Причастіе
Молитва за Україну (стих)
Ріжниця між катол. а схизматицькою церквою
Одна віра.

В 59 РОКОВИНИ СМЕРТИ КОБЗАРЯ ТАРАСА

Гомоніла Україна,
Довго гомоніла;
Довго, довго кров степами
Текла, червоніла...

Пишала ся вона красою, зеленими степами, розлогими полями. Жили наші прадіди на волі і тішили ся житем. А слава гомоніла і несла ся світами. Довго гомоніла!

То не чорна хмара наступає, то Татари та Турки, то страшні поганські орди наступають на села українські і лютують по них мов чума яка. Горять села, стогне люд від лютих нагайок, ридають сироти і старі батьки та мами, плачуть бранці приковані до турецьких галер, плачуть і ридають нещасні невольники в темних і вогких тюрмах. Лютує ворог по цілім краю, гинуть дїти нещасної матери, а вона спить. Довго!...

Насуваєсь з заходу друга хмара, чорнійша першої. Пани-Ляхи заводять панщину, страшну неволю, яка творить з людий рабів, а цілу Україну перетворює в пекло горя і кривавих сліз. Застогнав та гірко заплакав знова весь український люд у ляцькій неволі. Бенкетують Ляхи-пани! Байдуже їм, що кривда родить месть і пімсту!

А месть росте блискавкою і громом несе ся вона по краю і гуртує коло себе всїх тих, що чують в собі ще іскру святої волі, неоціненої свободи та людського достоїнства.

Загомоніли широкі степи, зашуміли филї старого Дніпра, заговорила мати-Сїч! Ґустими рядами виступають борцї-козаки і

Степ, пустиня,
Прокинулись знову!...

Гомонить Україна, гомонить голосно. Мов филї страшного гураґану розбурхав ся народний гнїв і нїчого пе-

ред ним не сховає ся. Досягає він у Везантію, досягає голови бутних Ляхів. Тремтять вороги перед козацькою шаблюкою, а вона гуляє по шляху і прочищує тернисті шляхи народного житя і вмощує дорогу до святої волї.

Погуляли козаки, тай знемоглись в борбі. Засїяли буйними головами широкі степи і виросли на тих степах високі могили. Стоять ті могили, мов свідки колишньої слави козацької і повідають людям про минулі змаганя до ясних зір, золотого сонця, до святої волї.

Ой затьмилось сонце знова над Україною. З темної півночи йде злий дух цариці Катерини і при помочи самовладної сили брутально руйнує вона Запорожську Сїч і віддає козацтво на поталу лютим Москалям. Тисячі людий йдуть на болота Неви і будують на своїх трупах катови України столицю Петербург.

Засїялись болота Неви козацькими трупами, а над Україною заспівав чорний крук пісню неволї. Забрящали кайдани, засвистали московські нагайки і цїпко обвились коло шиї українського люду. Люд не боронив ся. Нема в нього вже сили, нема відваги, загас вогонь гнїву і пімсти. Вкраїна заснула.

Нї! Не заснула! Вона дрімає. Чекає воскресної пісні і поклику до нового житя.

В мужицькій хатині росте панщизняна дитина. Бігає малий хлопчик повсюди, малює образки і виспівує тихонькі пісні. Та недовго бігав. Скоро побачили пани що хлопчина підріс, так взяли у найми до себе. І ходить він по панських покоях і думає важку думу. Чому він в наймах? Чому "люди на панщину ідуть і дїточок своїх ведуть"?..

Складає він свої думки на чистий папір і пускає їх в світ. Ті думи то пісні зболїлої душі, то голос зневоленого українського люду.

Залунала його пісня-дума мов голос дзвона і відізвалось на той голос все, що жило, що чуло в собі іскру любови до свого народу і до волї.

І знова загомоніла Україна. Заговорила Вона устами того народного співака так голосно, запротестувала так

грімко проти всяких кривд і безправств як нїколи перед тим. Прокинув ся люд до нового житя і почув в собі знова

силу борби з всїма тими, що його до тепер тиснули. Нова іскра до праці для свого народу прокинулась у інтелігентів, а любови до рідного краю у всїх громадян взагалї огненне слово запалило народні маси і розжеврів ся великий огонь по всїй Українській землї.

І той вогонь горить і загріває нас ще й нині до борби за права зневоленого брата й рідної країни.

Ті огненні пісні співав Тарас Шевченко.

І. Діброва.

МІЙ ОТЧЕ!

Всїм чудесам землї, мій Отче,
Ти світло й жерело еси;
Як ясність дня, так велич ночи
Від Тебе йдуть, як тїнь краси.
Кругом від Тебе відблиск бє
І все, що тїшить нас, Твоє.
Коли на облак підвечірний
Пращальний промінь дня паде,
Мов ясну браму в світ безмірний
Відчинює й в рай веде —
Той чар красок в красї цїлій
З танцями промінїв є Твій.
Коли знїметь ся над землею
Орлом о крилах зоряних
Могуча ніч і понад нею
Повисне в тїнях золотих —
Тодї й той зоряний спокій
У тїнях золотих є твій.
Твій дух депло в той легіт вносить,
Що ним земля голубить нас,
Твій погляд з під землї виносить
Весь чар квіток у лїтний час.
Кругом від Тебе відблиск бє
І все, що тїшить нас, Твоє! **В. Щ.**

ВІЧНА БУДІВЛЯ НА СКАЛЇ

(Католицька Церков)

(Конець)

Кардинал Гіббонс оповідає ось що у своїй прекрасній книзї п. з. *"Віра наших батькїв"*: "Недавно тому приїхала до Річмонду громада европейських еміґрантів. Вони були чужинцями для нашого краю, наших звичаїв і нашої мови. Кождий предмет, що впадав їм в очи, наглядно переконував їх, що вони далеко від своєї рідної батьківщини. Аж коли побачили св. хрест на вежі нашої катедральної церкви, то підбігли близько з неописаною радістю. Я бачив чув, як гурток богато з них давали вислів своїому глубокому зворушеню. Коли вступили до церкви, то почули, що найшли оазу на пустинї. Знов були неначе дома. Найшли рідний шматок землї в чужій країнї. Стояли в церкві своїх батьків, в хатї своїх дитинних лїт. Здавало ся, що говорили з глубини сердець: *"Як любі селитьби Твої, Господи сил! Моя душа банує і рветь ся до Господних осель. Моє серце і цїле моє тїло розрадувало ся в живім Бозї"* (Пс. LXXXIII.) Вони бачили довкруги себе образ звісних Святих, що їх привикли були почитати від самої молодости. Побачили місце, де хрестять ся дїти і сповідальницю. Глянули на престол і побачили невеличке підвисшене понизше, де вони навколїшки приймали Найсвятїйшу Тайну Євхаристії. Дивили ся на священника при престолї в богослужебних ризах. Глядїли на велике число побожних людий, що клякали серед молитви; почували себе тодї, неначе між братьми і сестрами, що з ними мають велику спільність: *"одного Бога, одну віру, одно хрещенє, одного Бога і Отця всїх"*.

Куди-будь христіянин-католик виїде в чужину і опинить ся далеко від рідної землї, всюди буде почувати се-

бе в дома, коли найде католицьку церковцю, католиків ближних, католицькі звичаї і чесноти.

Тому-то саме наша Церков називаєть ся соборною.

ЦЕРКОВ АПОСТОЛЬСЬКА.

"Вірую в... апостольскую Церков".

Чому-ж бо се Церков Христова називаєть ся апостольською? Се тому, що Вона мусить голосити своїм вірним сю науку, що її переняла від Христових апостолів, і що представителї, або яснійше сказати, священики сеї Церкви мусять мати свою власть від перших апостолів. Коли-б теперішна Церков учила чого иншого, як наука перших апостолів, тоді не була-б Вона Церквою Христовою. А коли б знов священники Христової Церкви не були перейняли своєї власти від попередників, а сі знов в неперерваним ланцюху від перших апостолів Христових.

Щоби доказати, що тільки церков католицька є апостольською, а прочі секти християнські голосять науку відмінну від сеї, яку голосили перші апостоли, наведу кілька примірів, з яких недвозначно покажеть ся, котра церков правдива, а котра є тільки самозванчою.

1) Як ми бачили на початку отсеї розвідки, то Ісус Христос, установляючи Церков, іменував головою її апостола Петра словами: *"Ти є Петро і на сім камени збудую мою Церков і сила пекольна її не зруйнує. І дам тобі ключі царства небесного і що ти звяжеш на земли, буде звязане на небі, а що розрішиш на земли, буде розрішене на небі"* (Мат. XVI., 18). Неначе на скріплене Свойого постановленя каже Спаситель до того-ж апостола: *"Паси ягнята мої, паси вівці мої"* (Йоан. XXI., 15); а в другім місци св. Євангелія настайовляє сього апостола на провідника всіх прочих апостолів: *"І повстав спір між ними, хто з них здаєть ся бути більший. А Він промовив до них: царі народів панують над ними, а тих, що мають над ними власть, називають добродіями. А ви не так: но більший поміж вами, нехай буде менший, а старший, мов слуга. Бо хто є більший? Чи сей, що сидить біля стола, чи сей, що служить? Чи-ж не сей, що сидить? А я між вами, мов слуга. А ви є сі, що перетерпіли при менї у злиднях. Я вам приготовлю царство, як менї приготовив мій Отець, щоб ви їли і пили при моїм столї у моїм царстві і сидїли на престолах, та судили дванацятьма ізраїльськими поколїнями. І сказав Господь: Сімоне, отсе сатана намагаєть ся пересїяти вас, мов пшеницю, та я молив ся, щоби не ослабла воя віра і ти колись навернувши ся, укріпи твоїх братів"* (Лука XXII. 24-32).

Сю саму науку голосить без найменших змін католицька Церков по нинїшний день; для Неї справа апостольської столиці, себ-то папства, є найважнїйша, бо вона є підставою до природного розвитку церкви, здорового понятя про орґанїзацію товариства чи держави, а ще найважнїйше, доказом її божеського початку.

А гляньмо рівночасно, що голосять прочі секти християнські, що звуть себе правдивими церквами! Вони в першій мірі перечать всьо, висше сказане, не узнають Паши римського за наслїдника св. Петра і за голову церкви і поборюють цїлою повеню бріхонь і лайки сю основну правду Католицької Церкви.

2) Спаситель приказує ясним словам значінє і спосіб посту *"Коли ти постиш, помажи твою голову і умий лице, щоби ти уходив за постника не перед людьми, а перед Отцем твоїм, але потайки; а Отець твій, що бачить потайне, віддасть тобі прилюдно"* (Мат.. VI.17-18). Коли апостоли мали сповняти свої священничі обовязки, то перед тим постили: *"Як-же служили Господеви, то постили"* (Дїянія, XIII., 2). *"Рукополагали священиків по церквах і молили ся з постом"* (Дїянія, XIV., 23).

Щодо сеї справи, то католицька Церков строго перестерігає приписів посту. Установила певні днї, а й ряди днїв в роцї, в яких піст обовязує. Сього не треба довго доказувати.

Тимчасом инші християнські секти (окрім т. зв. православних) не мають зовсїм приписів щодо посту, лиша-

ючи се кождому до волї. Що більше, вони прямо висьміюють сї приписи.

3) Ісус Христос установив Тайну Евхаристії таким наглядним способом: *"Як-же вони їли, взяв Ісус хлїб, поблагословив, переломив, подав ученикам і сказав: Прийміть, їдьте — се є моє тїло. І взявши чашу, оддав хвалу, подав їм і сказав: Пийте з неї всї, се бо є моя кров нового завіту, що проливаєть ся за многих на відпущенє гріхів"* (Мат. XXVI., 26-28). А св. апостол Павло говорить так в посланію до Коритіян: *"Чи-ж чаша благословеня, що її ми освячуємо, не є причастієм Крови Христової? А хлїб, що його ми ломимо, хиба-ж не є причастієм Тїла Христового"* (Кор. X., 16).

Ся Тайна є в найбільшім почитаню в Католицькій Церкві А всї протестантські церкви осуджують науку про дійсну присутність Христа під видами хлїба і вина, називаючи се ідолопоклоньством. А хоч деякі з них признають се,то практикою доказують, що се признанє є нещире. Прим. брак достойного почитаня Тайни Євхаристії у православних.

Таких примірів можна подати богато, як ось: щодо св. Сповіди, непогрішимости Папи, св. Тайни Миропомазаня, Єлеопомазаня, і т. д., і т. д.

Зрештою: коли хочемо дізнати ся, котра християнська церков є апостольська, себ-то походить від часів апостольських, то належить взяти під розвагу кожду з них і історично определїлити, коли вона повстала. Прийдемо тодї до переконаня, що прим. лютеранська церков взяла свій початок від Мартина Лютра (1483—1546); анґлїйська або епископальна церков зачинаєть ся за панованя Генрика VIII., коли йому відмовив Папа Климент VII. розводу із законною жінкою, Катериною Араґонською; методиська повстала в р. 1729, а її місцем повстаня був анґлїйський університет в Оксфордї; анабаптистська в р. 1521 в Німеччинї, а її першим орґанїзатором був ДжорджМикола Шторк і баптистська в р. 1639. в Род Айленд, від Роґера Вілємса; конґреґаціональна в р. 1540,

в Німеччинї, за Целярія; церков квекрів в р. 1647 в Анґлії, а її орґанїзатором був Джардж Фокс, і т. д., і т. д. Перед роком їх повстаня нїхто не чув про такі секти; навіть назви на означенє такої церкви не було. А коли-б і хто сказав, що многими столїтями сї церкви були в укритю, то се противить ся самому розумови, бо така річ, як зорґанїзована церковна громада не може утаїти ся протягом столїть, а впрочім Ісус Христос предсказав, що Його Церков має стояти на верху гори так, щоби її всї бачили і що її слуги мають йроповідувати правду з високих мовниць так, щоби їх кождий чув.

І щодо католицької Церкви, то нїхто не може відказати їй сього преважного права, що вона походить від часів апостольських.

Пояснивши в головних точках существо католицької Церкви позволю собі навести цїкаві вислови Отцїв Церкви, що вказують недвозначно на се, що Христовою Церквою правили Папи римські як наслїдники св. Петра. Роблю се тому, що проти нї одної доґми церковної не виступали вороги так сильно і безоглядно, як проти институції папства. Се й буде закінченєм сеї невеличкої популярної розвідки. Вислови наводжу в сім порядку, в якім наводить їх великий католицький письменник, недавно померший конвертит з анґлїйської церкви, Р. Г. Бенсон, у своїй невеличкій, а дуже цїкавій книжочцї п. з. *"Місто, положене на горі"*)*.

ОСТАННЯ РОЗВАГА

Гр. Чупринка.

I.

Любий Краю!
Я вміраю —
В нерозважній самоті;
Я любив тебе так вірно,
Так сердечно, так надмірно;
Я беріг твої скрижалі,
Я збірав тобі коралі
І перлинки золоті.

II.

Любий краю!
Все, що маю,
Я візьму з собою сам. —
Все зневірря, зло і тугу,
Всю отруту і наругу,
Всї докори і прокльони
Для своєї оборони
Однесу я небесам.

III.

Любий краю!
Догаряю
Я без суму і ваги, —
Хто в цім винен — я не знаю,
Тільки-ж я не проклинаю
Всїх байдужих, гордих вільних,
Ворогів своїх довільних,
Повних щастя і снаги.

IV.

Тільки-ж маю,
Рідний краю,
Я розвагу ту в собі,
Що в нещастї і в нарузї,
Що в розпуцї, в горі, в тузї
Ти журливо не ридаєш,
А міцнїєш і складаєш
Гімни чистій боротьбі!

о. Андрей Іванишин.

СВЯТИЙ СОЮЗ ЕВАНГЕЛЬСЬКИХ ЧЕСНОТ

ВІРА, НАДІЯ І ЛЮБОВ

Ходїть за мною в пустиню. Там побачимо подорожного чоловіка. Він спішить в далеку незнану путь. Під ногами пече горячий пісок. Над головою жарить сонїчко Боже. Пече дуже. Душно, ажмлїсно. "Ах, де-б холодочку взяти? Де-б спочити в тїни кріслатого деревця? Де-б напити ся холодної водички?" Такі думки роїли ся в голові того чоловіка.

Він, сей чоловік почував себе самітним — онущеним Сумно розглядав ся довкруги. Шукав місця де-б міг спочити. Шукав чоловіка, щоби. змилосердив ся над ним Але... крім широкої пісковатої арабської пустинї, не бачив нічого більше.

А птички небесні мають де спочити. Вони будують свої гніздочкана деревцях, а в ночи тулять ся під тїнию їх галузнй. Вони не орють, нї сїют, а небесний Сотворитель їх одягає і кормить і дає захист.

Сльози давили його. Чорна туга — мов іржа чіпала ся серця його. Щось щипало за серце. Щось роздирало грудь. Чоловік зігнув голову і сердечно заплакав. Зігнув голову тому, бо думав що сльозами звогчить пісок і йому стане хоч під ногами лекше. Плакав довго.

Поплакавши, підняв очи і... о, чудо! Поперед себе побачив кучеряві садочки, прибрані в цьвіточки, що красуються, мову вінци. А дальше зелененькі луги. А ще дальше лїси прибрали ся, мов у святочні ризи. Ах... як гарно там... Як там холодно... Попід кучеряву вербу журчить чистенький поточок. А водиця в нім... скачучи по камінчиках прибирає ріжні барви. Коби як найскорше там...

О, Боже милосерний! Отче наш небесний! Всьо, що на земли, у водї під небесами і всюди, Ти сотворив для

чоловіка. А чоловік... ся билинка, ся порошинка чи благодарить він Тобі? Чи вживає Твоїх дарів, як належить ся?

Чоловік впялив свої очи там, де ждав його спочинок в холоднім лїсочку. О нічим більше не думав, тільки, як би загасити спрагу. Як би охолодити ся. Думав і чим скорше спішив наперед. Нараз о, горе... З очей спадає неначе завіса. Перед ним показала ся та сама широка піскова-та пустиня То, що видїв була "фата-морґана".

О, кілько людей на сїм сьвітї є подібних до того човіка! Кілько таких, що не можуть бачити тих неоцїнених дарів котрими їх наділив Отець небесний. Кілько таких, що не вірють і не люблять сього, за що Божественний Спа ситель пролив Свою Найсвятїйшу кров. Стремлять кудись, самі не вгадали і не вгадають, де. Серед страшних докорів душевних, серед спраги душевної, їм привиджує ся якась країна, деможна жити серед повного вдоволеня і незаколоченого спокою.

Чи є люди, що сотворені на *образ і подобіє Боже*, жи ють без віри? Ні — нема. Кождий чоловік вірує. Бо всьо, що є на світї, основане на вірі. Без віри нема історії. Значить всї люди вірують.

Скаже дехто: — А ось соціялїсти не вірують в нїкого. Вони кажуть, що чого не бачимо, чого на власні уха не чуємо, не повинні ми вірити. Однак чи правда се? А ось: нїхто з нас не жив тодї коли в роцї 1812 Наполеон заволодїв Росією, а преціньвіруємо в сей факт.

Велике число людий прим. не мають понятя про технїку, а преціньвіруть, що се, що інжинер каже є правда. Або часами, що дуже часто трафляєть ся, що в коршмі при розмові в"полїтиці". який там Джек свисне "невіруючого"чаркою вголову і вибє зуб, тодї сей рад-не-рад, мусить кликати лїкаря, щоби полатав голову тай дав лїкарства, щоби вигнало шум з голови. А преціньвін не знає, що доктор думав. Ану-ж лїкар місто лїкарства подасть йому трутини і... капут!

Або прийде чоловік з працї і сїдає їсти. Він мусить

вірити, що поставлена перед ним страва не є затроєна... Але, як можевірити, як не знає?

Або горить у сусїда хата. Він кличе котрого із "соціялїстів",щоби ішов ратувати. І нехай сей скаже: "Я не бачу і тому не вірю щоби хата горіла..." Однак: чи він вірує чи ні, хата таки згорить. Правда що так?

Одного разу молоденький ученик середних шкіл розмавляв на тему релїґійну з легкодушним чоловіком. І сей легкодух каже: "Я не вірю в то, чого не бачу і чого на власні уха не чую". — "Добре, — каже ученик.— А чи ви видїли свій розум?" — "Нї" — каже легкодух.— Отже я не вірю, щоби у вас був розум". Се найкрасша і найвірнїйша відповідь. Кождий хто говорить, що не вірує в Бога, бо Бога не видів, не має розуму. Він не чоловік, він звір. Нї — ще гірше звіра. І звір стоїть вище від такого чоловіка. Приміром: собакагавкне, як сходить сонце Він дякує Богу, що дав йому доброго господаря, котрий дає йому їсти і збудував буду, де він спить.

А чоловік? Чи вірує *"воєдинаго Бога Отца Вседержителя творца неба і землї"?* Чи вірує в Ісуса Христа *"распятого за нас при Понтійськім Пилатї і страдавша і погребенна воскресшаго в третий день по писанєм.* Так. Єсть богато таких, що вірують і надіють ся, але не люблять. Але чи на тім вже конець? Чи віра і надія спасе чоловіка?

Чого-ж потрібно до спасеня? Віри. Якої віри? Віри в Бога. *"Віруй в Господа Бога — спасеш ся ти і дім твій".* Як птицям потрібно крил до лїтаня, так чоловікови потрібна віра у Всемогучого Справедливого Бога — се звізда мудрців, що веде нас до спасеня. Віра — се ключ до дверий царства небесного.

Сестра віри: — *Надія.* Віримо лїкареви, що вилїчить нас, і надіємо ся, що після лїченя будемо здорові. Віримо перевізникови, що перевезе нас на другий бік ріки, і надіємо ся на його човнї приплисти до берега. Віримо в Господа нашого Ісуса Христа, бо на Його ковчезї надіємо ся переплисти море смерти і увійти в місце радости не-

бесної. Що варта віра без надії? Тосамо, що спаралїжована рука, слїпий, кривий і глухий чоловік.

О днак в тих близнят є сестра, що зоветь ся *Любов*. *"Хочби я говорив мовами людськими і ангельськими, а не мав любови, то був би я, як мідь звеняча і як голос бубна. І хоч-би я мав дар пророкованя і знав всї тайни і сущність; і хоч-би я мав таку віру, що міг-би і гори пѣреставляти, а не мав любови, то є нїщо. І хоч-би роздав цїле своє майно, а тїл омоє дав на спаленє, а любови не мав, то яка-ж із сього для мене користь?"*

Сатана вірить в Бога. І злодій вірить в Бога, але коли-б він любив *Господа Бога всїм серцем, всею душею і всею мислею своєю, а ближнього свого як себе самого"*, то-би не убивав. Отже віра, надія без любови — се живий союз без дїл. Любов двигає віру і надію на найвисшу висоту.

Святий Йоан Золотоустий каже: *"Ви здивуєте ся, коли скажу, що можете* посїсти дар більший, чим дар воскрешати умерших, привертати зір слїпим, творити чуда, які дїяли ся за часів Апостолів. Ви можете сей дар посїсти, а він не є лиш для одного, або другого, але для всїх. Що се за дар? Се *Любов*.

Ходїм на гору Голгофту. Там на хрестї висить Божественний Спаситель. Висить на чотирох цьвяхах, котрі верченєм задають страшні болї. Спаситель на се не зважає. Він... як би нїчого не терпів. Глядить на заїлих ворогів, як отець на плачучі дїти. Глядить на них, як лїкар на хорих, шалїючих в страшній хоробі. Милосердить ся над ними. Припоручає їх небесному Отцю, щоби вилїчив їх. Кличе: *"Отче отпусти їм"*.

"Вода многа не может угасити любви, и ріки не потоплять ся. Аще дасть муж все имінїє своє за любов, уничиженїем уничижаєть єго".

Не тілько Спаситель любив, але і ученики Його. Любов горіюча в серци св. Стефана не згаснула від граду каміня, яким били його, противно ще більше розгоріла ся. Він кликав: *"Господи не постави їм гріха єго"*.

Праотець Авраам не задоволив ся тим, що стрітив трох подорожних. Він закликав їх до хати. І ми аж тодї будемо задоволені, коли введемо до нашого душевного храми *Віру, Надїю і Любов*. *"Всї чесноти без любови, купа каміня"*, сказав св. Фр. Салєзпй.

Тїсно держить ся разом віра, надія і любов. Св. Апостол Павло не кладе між ними нї одного "і", бо звязь між ними не внїшна а внутренна. *"Нинї є три (чесноти): віра, надїя і любов; найбільша же любов"*. 1. Кор. 13 13. Не Апостол звязав тих сестер разом, а сам Господь Бог. А що *"Бог сочета, человік да не разлучаєт"* Та нинїшний світ хоче бути мудрійшим від Бога. Роздїлює тих трох сестер. Тому розбиті три сестри, перестають бути благословенієм людських душ, родин і Церкви. Люди переміняють в що иньшого, печального, безкористного. Се не звізди, указуючі дорогу плаваючому кораблеви по глубокім бездоннім морю, се пусті огники, що провадять подорожних в обмна.

Кажуть одні: "Хорони тілько віру". Більшість знова говорить: "Хорони Надїю". Пощо нам думати про любов Божу? Будемо жити для себе. Житє так є прекрасне. Надїймо ся, що ще буде лїпше. Будем міняти прекрасне *"сегодня"* на лїпше *"завтра"*. Нехай другі люблять. Треті знов говорять: *"Вір, надїй ся, люби. Користай з невисказаних ласк Бога. Роби добро. Обминай зле. Сповняючи се не бій ся нїчого. Твоя надгорода в небі"*.

Правда, що віра поставлена на першім місци. Тому, що з неї начинає ся християнство. Що маємо робити, щоби бути спасеним? *"Віруймо в Господа Бога"*. Значить віра єсть початком спасенія.

Надругім місци стоїть *надїя*. Надія на вічне житє, яке прилагодив нам через смерть і воскресенє Господь наш Ісус Христос. Надія подає нам охоти в дорозї з трудностями. Надія обіцяє нам по ночи день, а за тяжкий хрест вінець небесної слави.

Трета і послїдна в святім союзї *любов*. Любов робить нас правдивими християнами. Розуміють ся, не світова

любов зроджена від віри у Христа розпятого за нас. Любов, котрою Спасителя, любимо ближнього. Отже віра, надія і любов, образують християнство, як Апостол каже: *"Больша же сих люби"*.

Віра, надія і любов не тілько для неба потрібні. Вони і на земли видають великі плоди. Вони підддержують дім. Скріпляють цїсарство. Просвічують вселенну. Чим для чоловіка душа, тим для родини любов. Не стає душі, — згасає житє, буде тїло мертве. Родина без любови, се тїло без душі. Буде муж і жена, але не буде між ними житя. Так, як невільник з скованими руками і ногами сидить у вязници, так муж і жена між котрими нема любови. Де в родинї царить любов, там радість стає подвійна а тягарі о половину лекші.

Будь мудрий, придбай щастя, та се тебе не потїшить в чорний мрачний день. Кріпка підвалина домащної жизни є: *Віра, Надїя і Любов*. Дай місце тим тром сестрам, а тодї пізнаєш, що таке щастє на землї...

Добра Нагода!

Видвництво "Ниви" призначило красні нагороди тим, що зберуть певне число нових передплатників. І так, хто збере 20 нових передплатників, дістане даром молитвенник Християнської Родини за $3.50, хто з'єднає 10 передплатників, одержить красний молитвенник для дїтий, а хто збере 5 — вишле ся єму Календар Канадийського Українця. Нагода отже є добра, нема так богато роботи тепер, чомуж не скористати з сеї оферти.

Ану, кому першому сї нагороди вишлемо? Імя передплатників разо м з грішми просить ся ласкаво слати на адресу:

115 McGregor Str. **Winnipeg, Man.**

N Y W A

о. Анастазій Левиньский

Наука о Службі Божій

VI.

ЗІ СМЕРТЮ ІСУСА ХРИСТА ЖЕРТВА НОВОГО ЗАВІТА НЕ УСТАЛА, АЛЕ ВІДНОВЛЮЄ СЯ В СЛУЖБІ БОЖІЙ

Ісус Христос лише раз умер, лише раз так віддав житє Своє на жертву. Чиж при тім вже мало лишити ся, чи по смерти Ісуса не мало вже більше бути жертви? Нї, і в Новім Завітї мусить бути безнастнна жертва що все тревала би і в Новім Завітї мусимо мати щоденну жертву. Чомуж то? Бо жертва се найлучший і найзнаменитший спосіб Богу честь віддати. Як би Християнська релїгія не мала такої жертви, то була би в тім зглядї менше совершенною як жидівська, що мала жертви, а ми не могли би Богу віддати належної чести. Тож християнська релїгія мусить також мати жертву, яка би що дня Богу приносила ся і через яку християни моглиби віддавати Богу честь.

Але мала би може бути знова така жертва, як була жертва Жидів — зі звірят? Нї! Християнська релїгія є найсовершеннїйша, вона мусить мати і жертву найсовершеннїйшу. А вже було сказано, що жертви звірят не можуть Богу віддати належної чести, не можуть Богу подобати ся. Лиш одна є жертва, цїлком свята, що Бога вповнї почитає, в якій Бог має своє найбільше уподобане: се жертва Ісуса Христа. Не можемо Богу нїчим більше подобати ся, як Його дорогим Сином. Тому як має християнська релїгія мати неустаючу жертву, не може нею бути жадна инша жертва, що її Ісус принїс раз на хрестї, щоби

нею нас спасти. Але як же се можливе? Бог в своїй чудесній мудрости і любови зробив се можливим, що людям видає ся неможливим. Бог нам дав жертву, через яку жертва, що її Ісус Христос раз приніс на хресті, відновлює ся по всі часи, аж до кінця світа. Жертва Ісуса Христа, яку Ісус приніс в Єрусалимі перед 1900 літами, відновлює ся в церкві на престолі, скілько разів відправляєсь Служба Божа і то способом чудесним. Як той сам Ісус Христос, що перед 1900 роками вис!в на хрести чудесно находить ся на всіх місцях, де є Найсвятійша Евхаристія, так само чудесним способом відновлює ся жертва хрестна Ісуса Христа всюди, де відправляє ся Служба Божа.

VII.

В ЯКІЙ ЦІЛИ ВІДНОВЛЮЄ СЯ В СЛУЖБІ БОЖІЙ ЖЕРТВА ІСУСА ХРИСТА НА ХРЕСТІ?

Жертва Ісуса Христа на хрестї відновлює ся в двоякій цїли. По перше відновляє ся на те, щоби ми собі пригадували на смерть Ісуса Христа на хрестї. Бо як Бог хотїв щоби Жиди все собі пригадували на будучу жертву Спасителя, так хоче єще більше, щоби ми на сю жертву Спасителя нїколи не забували, на неї все памятали.

По друге відновлює ся і для того, щоби нам присвоїти овочі тої жертви, т. є щоби ми користали з пожитків і благословенств, які містять ся для нас в жертві хрестній.

Яснїйше покаже нам се слїдуючий примір.

Жебрак просить о поміч сина богача. Син милуючи ся, дає лист до свого богатого вітця, а в нїм просить, щоби отець помилував жебрака задля него. Тож жебрак дїставши лист ще не має помочі. Він потребує станути перед вітцем, передати йому лист від його сина і аж тодї, коли богатий отець дасть жебракови поміч, стане лекше сему послїдному. Подібно дїе с з нами. Ми є жебраками, бо в тяжкій недоли гріха. Милосерний Син всемогучого Бога змилував ся над нами і на хрестї мов би написав своєю кровю лист до свого Отця небесного, щоби нас обдарував своєю ласкою. Але на тій жертві ще не конець. Ми мусимо лист Сина Божого, Його заслуги хрестної смерти предложити Отцю небесному, а то дїе ся через Службу Божу Через Службу Божу показує Ісус Христос небесному Отцю, що для нас терпів і зробив і просить, щоби Отець небесний над нами змилував ся і подав нам ласку, що її він заслужив. І ту ласку дає нам Отець небесний в Найсвятїйших Тайнах, в Службі Божій і через молитву.

VIII.

ЯКЕ Є ВІДНОШЕНЄ МІЖ СЛУЖБОЮ БОЖОЮ А ЖЕРТВОЮ ІСУСА ХРИСТА НА ХРЕСТІ?

Служба Боже є тасама жертва, що жертва Ісуса Христа на хрестї. Той сам приносить жертву Служби Божої, що жертву на хрестї, Ісус Христос. Приносить ся ті самі дари т. є тїло і кров Ісуса Христа. Приносить ся тому самому — небесному Отцю. Приносять ся тій самій цїли — щоби Богу честь відати, Його переблагати і нам виєднати ласку.

Лише спосіб жертвованя є инакший.На Голготї жертвував ся Ісус Христос так, що там Його кров природна проливала ся і тїло природне зістало умертвлене. В Службі Божій жертвує ся способом безкровним, бо вже більше не може давати свого житя в честь свого Отця небесного, як то каже св. Павло: "Христос тіе (принести жертву) сотвори єдиною" (Евр. 7. 27), т. зн. Христос приніс жертву кровавy лиш один раз, раз на все. Тому, що не може наново кроваво умирати, показує на своє тїло умертвлене на хрестї і жертвує те умертвлене тїло і Свою на хрестї проляту кров і всї труди, які поніс за нас, жертвує всю честь, яку через те оказав, жертвує всї заслуги, які через

те виєднав і предкладає їх Своєму Отцю небесному.

Ісус Христос не робить того, щоби нас еще раз спасти, не робить, щоби нам еще раз виєднати ласку — се вже сповнив на хрестї і то сповнив раз на все, але робить на те, щоби Його Отець небесний задля Його хрестної смерти, задля його заслуг нам справдї подав сю ласку, яку він нам заслужив. Щоби ми все собі на те пригадували, що Ісус Христос приносить в Службі Божій сю саму жертву, яка була на хрестї, мусить на вівтарі, де відправляється Служба Божа, находити ся хрест і тому також священик часто при Службі Божій знаменує ся знаком св. хреста і носить на сей святий знак на всїх одежах, яких вживає до Служби Божої.

(Дальше буде).

ПАСХАЛЬНА СВ. СПОВІДЬ І СВ. ПРИЧАСТІЄ

Хто їх належито відправив, називатись може щасливим чоловіком. Він неначеби на ново на світ народив ся і сплямлену одежу невинности, яку на св. Крещеню одержав, вибілив, хотяйби она чорною була, наче уголь.

Через належите відправленє св. пасхальної Сповіди і св. Причастия стаєсь чоловік на ново дитиною Божою і в такім стані освячаючої ласки, кожде єго добре діло — хотяйби найменше — є заслужене для царства небесного чого нема, єсли їх чоловік сповняє в стані гріховнім.

Коли ми належито відправили св. Сповідь, то тогди принялисьмо достойно Найсвятїйше Тїло іКров і Христос перебуває в нас а ми перебуваєм в Нім і такій чоловік в собі має житє вічне і сего воскресить Господь — в послїдний день.Так научає письмо святе.

Такій чоловік знаходить мир в своїм серцю — а се найбільше щастє, найбільший скарб на землї. Хто має сей мир, сей не боїть ся нікого на світі. І длятого справедливо каже оден з Отцїв св.: *"Сохрани мене Боже від гріха а я не бою ся анї смерти анї пекла."*

Такій чоловік має повну запоруку, що Г. Бог вислухає єго молитов, бо "грішників Бог не послушаєть" і може надіятись благословенїя божого і в річах дочасних для себе і для своєї родини.

ПРОТИВНО

хто не відправить належито св. Сповіди і недостойно і святотатськи прийме св. Причастіє, сей перестає бути дитиною божою, допустив ся тяжкого, смертельного гріха і в тім стані — яко ворог божий — колиби зійшов з сего світа, знайшов би вічну погибель. Добрі дїла, які він в тім стані міг творити, не мають перед Богом нїякої вартости і не заслугують на нїяку надгороду.

Такий чоловік зневажив Насвятїйші Тайни, подоптав їх ногами, словом вирік ся Христа і Єго любови. Утратив ласку божу і надію на вислуханє своїх молитов. Осталась єму тілько ласка наверненя, якої ласки Господь Бог і найбільшеге грішника не позбавляє. Він відкинув правдиве щастє,котре основуєсь на супокою душі і цїле житє єго єтсь затроєне неспокоєм совісти а по смерти жде єго вічна кара.

Ось такі то суть наслїдки зле відправленої кождої сповіди а передівсїм сповіди пасхальної!

Доки еще живємо на сім світї, то час нам навернутись з неправої і блудної дороги а передівсїм відправити добру сповідь і достойно приняти св. Причастіє!

МОЛИТВА ЗА УКРАЇНУ

Боже великий, Тебе ми просим
З глубини серця, з щирої душі,
І руки наші до Тебе зносим,
Молитву нашу, Боже, внуши;
З давної слави, з давної волі
Що ся лишило Вкраїни синам,
Ти лиш, о Боже, в нашій недолі
Ти охорона, Ти поміч нам!

До Тебе, Отче, ми ся звертаєм,
Милость велику нам учини,
Скарб наймилійший, який ще маєм:
Прадїдну віру нам сохрани;
Любов святая най буде з нами,
Най єдність, згода і мир цвите,
Най судьба Вкраїни з Церкви судьбами

Вінець побіди в честь Ти сплете.
Молим Тя, Боже, укріпи сили,
По батьках наших веди слїду,
Щоби ми бодро кров нашу лили
За церков, правду, за вітчину!
Услиши біль наш і вірну в віки
Церкві, державі Вкраїну спасай,
Покрий ю 'кровом Своєй опіки,
Свободу, щастє, долю їй дай.

РІЖНИЦЯ МІЖ КАТОЛИЦЬКОЮ А СХИЗМАТИЦЬКОЮ ЦЕРКВОЮ

1. Схизматики мають мильну науку що до Прсв. Тройці.

Вони принимають, що є три Божі Особи і що ті Божі особи є рівні між собою... Кажуть вони однак, що св. Дух, третя Божа Особа не походить від Отця і Сина, лише від Отця. Коли так кажуть, тимсамим узнають, що ті три особи між собою є рівні і нерівні. Бог Син у них не є такий, як Бог Отець, тому, бо св. Дух не походить від Сина, а лише від самого Отця.

Зістають вони проте що до сеї правид в блуді, бо св. католицька церков подає яко правду віри, що святий Дух походит ьвід Отця і Сина.

Схизматики перечать непорочне Зачатє Найсв. Матери Божої

Є правдою віри св. католицької Церкви, що Найсв. Матїр Можа, Пречиста Дїва Марія, зістала Непорочно зачата, то є, що на її душі ніколи не було гріха первородного. Отже вона зістала зачата і родила ся без гріха первородного.

Схизматики кажуть, що Пречиста Дїва Марія зістала зачата і родила ся в грісї, як кождий инший чоловік.

3. Схизматики не вірують в чистилище

Св. католицька церков подає нам, яко правду віри, що є чистилище.

Схизматики кажуть, щочистилища нема, а є лише небо і пекло. І чиж розумно так думати? Чиж кождий справедливий чоловік є вже так чистий, що по смерти йде до неба; а з другої сторони чиж кождий чоловік, що має на своїй душі до спокутуваня кари дочасні за гріхи

вже прощені, має йти до пекла? А чомуж вони у своїх богслуженях молять ся за умерших?

4. Схизматики не узнають Папи Римського видимим Головою Церкви

Є правдою віри, що наслїдники св. Петра є видимими головами Христової Церкви.

Схизматики вчать, що кожда церков, що зачисляє себе до церкви грецької, має свого зверховного начальника, який є независимий один від другого. Отже видко, що у них чимало начальників, а з сего мусить вийти таке, що кілько є голов, тілько і церков.

На чолї російської церкви стояв цар, на чолї царгородської — патріярх, на чолї грецької — синод в Атенах, на чолї болгарської — екзарх, на чолї грецької церкви, до якої належать Українцї і Румуни на Буковинї, стоїть черновський митрополит, який є зовсїм незалежний від других, а на чолї православної, канадійської, нової церкви, до котрої належать також якісь люди, стоїть Свистун з сирійським Германосом, зовсїм незалежно від цїлого сьіта.

ОДНА ВІРА

Не договориш ся з тим, в кого "не всї дома." Промовиш до него зрозуміло і ясно, він не прийме, а ще перекрутить, засміє ся тобі в очи і скаже, що се ти нерозумний, а не він. Хорих на умі є дуже, особливо по містах межи так званими ученими; вони не годні поняти річий простих і ясних, які навіть мала дитина порозуміє.

Не знаю, чи ти молодий чи старий, богатий чи бідний, здоровий чи хорий. Але те напевно знаю, що годї тобі бути рівночасно молодим і старим, богатим і бідним, здоровим і недужим. Правда, що так? Тому як би хто в тебе вмовляв, що ти рівночасно дитиною і старцем, здоровим і хорим, то або жартував би собі з тебе, або дав би доказ, що в его голові не всьо в ладї.

Всьо є тим чим воно є, а не є чимсь иншим. І так н. пр. вїл не є конем, але волом, камінь не є яблоком і т. д. Се чейже ясне! Тож як би хто сказав, що вїл, кінь, камінь, яблоко, золото, болото є тесаме і нема між ними нїякої рїжниці, се було би смішне. Так само як хто доказіував би, що сидїти в довгах по уха, а мати повну скриню гроший або сумувати і тїшити ся, се є тесаме — так ти відразу порозумієш, що таке говорене зовсїм не мудре.

Тесаме треба також сказати про правду і лож. Отже правда є завсїди правдою, а лож є завсїди ложию і инакше воно бути не може. Тому слїдує, що правда і лож не дадуть ся погодити, і що годї сказати, що правда є ложию, або що лож є правдаю. А хто обставав би за тим, що правда і лож є те саме, той говорив би таку саму нїсенїтницю, як коли би казав, що вода і вогонь є то само, або що між нічною темрявою а денним ясним сьвітлом нема нїякої рїжниці.

На світї є много релїгій, а кожда з них учить впрост противно як инші. Тож коли ті релїгії рїжнять ся між собою і кожда з них противить ся иншім, річ ясна, що лиш одна між ними може бути правдива, а всї душі можуть бути ложні. Коли одна релїгія вчить, що є лишень один Бог, а друга каже, що є богато богів, коли одна релїгія говорить, що є чистилище, а друга каже, що чистилища нема, коли одна релїгія каже вірити, що Ісус Христос є Богом, а друга сему перечить, тож лише або се або те буде правдою, а друге мусить бути ложию. Але щоби одна і друга наука, які собі взаїмно противлять ся, були правдивими, сего чейже годї сказати.

А однак деякі ніби вчені кажуть, що кожда віра є рівно добра; чи Жид, чи християнин, чи поганин, по їх думцї то все одно аби лише на крав, не убивав і був, як то каже ся, порядним чоловіком. Так деякі кажуть, а тих, що инак ше думають, вони називають немудрими, нетолерантни-

ми, фанатиками. Такі назви вони взалюбки дають нам католикам і передсказують, що скорше чи пізнійше, але всеж таки настануть колись часи, коли то буде одна загально-сьвітова і загально людська релїгія.

Ми католики називаємо нашу святу віру соборною, загальною, або з грецька: католицькою. Ми віримо і признаємо, що наша віра походить від Ісуса Христа, та що всьо тото, чого вчить свята католицька церков, учив також Ісус Христос. Наша свята Церков має науку від Ісуса Христа і се науку чисту, без нїяких ложних додатків та домішок, тому лише вона одна може бути правдива і є дїйсно правдива. Як сонце освічує цїлу землю і його світло є для всїх, себто воно є загальне, або з грецька кажучи: католицьке, так і свята Христова наука є для всїх, себто вона є загальна, соборна, католицька. І як знова для цїлої землї є лише одно сонце, а другого вже нема, так також на земли є лише одна правдива наука Христова, а другої нема і бути не може. Те, що я сказав, ми що день визнаємо, кажучи: "Вірую в єдину... соборну (себто католицьку) Церков."

З поганських часів було в Римі капище, де віддавано честь около двом тисячам всїляких ідолів, яких спроваджено з усїх закутин свіга. Подібно поступають ті,що говорять начеб кожда віра була добра; значить: вони кланяють ся рівночасно ріжним богам.

Хто є глибоко пересвідчений, що св. католицька віра є правдива, той не буде казати, що правдивими є також другі віри, хоч противлять ся святій католицькій вірі; бож те, що противить ся правдї, нїяк не може бути правдою, а мусить бути ложею. І хто пересвідчений, що лише правда є дорогою до спасеня, той не може сказати, що також ложею можна дійти до неба ;значить ся: такий не скаже, що кожда віра є рівно добра.

Не є тимсамим насїне пожиточної ростини і насїне трійливого хабузу. Не може бути також тим самим віра правидва і віра ложна. Кожда віра є насїнєм, що запускає корінє в розум і серце чоловіка, тому вона силує чоловіка думати, говорити і дїлати на основах правди, або ложи, відповідно до сего, чи ся віра є правдива чи ложна.

Давні Египтяни н. пр. вірили, що домашне звіря, кіт, той що миши ловить, є богом. Їх віра була ложна і нерозумна. Вони однак після сеї віри жили і тому хто в їх краю посмів забити кота, такого засуджували на кору смерти.

....Римляни між иншими божками, почитали божка, що то після їх віри умів зручно красти, а вкравши, добре сховати. Живучи після своєї віри, вони перед божком-злодієм, били поклони, до него молились о поміч на случай задуманої крадежи, а по довершеній крадежи складали йому на подяку жертву з части річий, що їх вкрали ближньому.

Турки вірують, що Бог тимраднїйший, чим вони більше християн убють на війні, а також, що вони підуть просто до неба, наколи умруть на поли борби. Ся віра доки була у Турків жива, ставала причиною многих страшних війн.

На деяких островах живуть люди, які вірують, що на перепрошенє їх поганського бога нема могутнїйшого средства, як кров малих дїточок. Тому вони убивають дїтий, печуть їх на огни і з'їдають в тім пересвідченю, що дїлають дїло миле свому богови.

Єсли би хто вірив, що по смерти нема нїчого, ні неба, ні пекла — яке булоб його житє? На случай великих клопотів та тяжких хрестів, такий, віруючи, що по смерти не буде за нїчо відповідати, єкоро зробив би конець своему житю. От недавно читав я в часописях, що якийсь недовірок застрілив ся зі страху перед грозячим єму каліцтвом. Як би він був вірив, що по смерти буде мусїв здати рахунок і з цїлого віку і з гріха самовбийства, наколиб рішив ся його сповнити, чи був би поважив ся наложити на себе руку?

З сего слідує, що кожда віра, хотяй би навіть ложна, є жерелом людського дїланя. Хто отже каже, що кождий чоловік може вірити в що ему подобає ся, коби лише порядно жив і прилично заховував ся, сей неначе казав би що воно однаково чи під суху стріху поставити коновку зимної води чи розпалену головню, коли лише стріха не займила ся; або що воно однакого, чи напитись солодкого молока, чи напитись отруї, коли лише від неї не вмерти. Алеж чоловіче! Чи стріха не муть запалитись, коли під ню підложиш огонь, та чи чоловік не буде мусїв умерти, коли напє ся отруї?

Коли отже навіть ложна віра має такий великий вплив на житє людий, щож доперва казати о святій католицькій вірі, яка є вірою правдивою? Розуміеєсь само собою, що віра лише тоді має вплив, коли вона є жива. Бо може хтось мати віру правдиву, але як вона не є в нього жива а мертва, то і дїла не будуть відповідати знеслим наукам сеї святої віри.

Кинь зерно на скалу, воно знидїє, бо не може запустити коріня. А вержеш зерно на добру землю, воно принесе плід. Так і з наукою святої католицької віри. Приймеш її щирим серцем і сильно постановиш після неї жити, вона приймє ся в тобі, перемінить тебе в иншого чоловіка і видасть в тобі плоди чеснот та святости.

Наведу ще пару прикладів.

Якийсь старий генерал сказав, що він через цїле житє потрафив устерегти ся тяжкої образи Божої. Коли його питали ся, що йому до сего помогло, він відповів простодушно: "память на присутність Божу". "В молодости", каже він, "коли находили на мене покуси до ненависти, пімсти, нечистоти або до инших тяжких гріхів, я сейчас казав собі: Бог дивить ся на тебе; не робиж в присутности Божій сего, чого ти не посмів би здїлати в присутности цїсаря."

Але память на присутність Божу помагала праведному генералови не лише до поборюваня пристрастий; во

на розбуджувала в ньому також відвагу та мужність на полях борби. "Я," сказав генерал, "думав в часї борби, що се з волї Божої мушу зносити воєнні труди і наражатись на небезпеченства і Бог дивить ся як я сповняю мій обовязок, а се додавало менї духа."

Кілька років перед французькою революцією властителька книгарні в Парижи пішла на проповідь. Проповідник говорив якраз о згіршенях посредством злих книжок. Слова священика подїлали на ню. Вона пішла до священика і зо сльозами в очах просила, щоб потрудив ся до її склепу, переглянув книгарню і вказав їй згіршаючі книжки. Священик вчинив їй волю, а вона в його очах кинула в огонь більше як три тисячі книжок, кажучи: волю радше стратити майно, як стратити душу.

А ще сам застанови ся, яка була тому причина, що апостоли розійшлись по цїлім світї і проповідали розпятого на хрестї Ісуса? Чи не була се кріпка віра, що Ісус є Богом? А що мученикам давало відвагу рішитись радше на смерть, як сповнити гріх? Чи не віра, що за гріх жде їх вічне пекло, а за мученичу смерть вічне щастє? А чому то много дївиць місто вийти заміж, жиє в монастирях в станї невиннім і посвячує ся дїлам любови ближнїх? Бо вони вірують, що Ісус для котрого любови вирекли ся світа, є обручником найлїпшим, найвірнїйшим та найдостойнїйшим їх любови. — Отже здїйснюють слова св. Письма: Праведник жиє з віри.

А тепер звертаюсь до тебе що се читаєш і питаюсь, чи ти жиеш після науки св. католицької віри? А як жиєш, скажи що твоя св. віра здїлала в тобі доброго? Ти віриш преціть що твоє житє не є в твоїй силї і до тебе не належить, що ти отже не маєш права робити то, що тобі подобаєть ся, а маєш робити те, чого Бог від тебе домагає ся, що твоїм обовязком є. Тож скажи менї, н. пр. як ти пережив нинїшний день? Обрахуй ся з иннїшного дня, а як підеш до сповіди, обрахуй ся з цїлого житя.

ЧОТИРИ СОБОРИ І ЧОТИРИ ЄРЕСИ

В початках християнства почались поширювати різні єреси між вірними. Тому то церков свята мусіла пильно стерегчи чистоти своєї науки і у важних справах збирали ся сейчас епископи, щоби їх рішати.

Чотири перші вселенські Собори мають велике значіне для дальшого розвитку Христової науки, бо вони очистили церков від всяких ложних додатків, які зачали закрадати ся поміж християнські громади.

Перший Собор зібрав ся в місті Нікеї в 325 р.; на нім проголошено яко єресь науку Арія, котрий твердив, що Христос був лише чоловіком, а не Богом.

Другий Собор з 381 року, що зібрав ся в місті Константинополи, опрокинув яко ложну науку Аполінаріїв, котрі твердили знова, що Христос був лише Богом, а не чоловіком.

Третий собор, зібраний в місті Єфезі 431 року, спротивив ся науці Несторіянів, які голосили, що в Христі є дві особи: Божа й чоловіча.

Четвертий Собор в Халькедоні зібрав ся 451 року, щоби дати відправу Евхихієви; він твердив, що в Ісусі Христі є лише одна природа, Божа й чоловіча, змішана разом.

Сї Собори названо вселенськими, бо ціла Церков приняла їх рішеня яко згідні з наукою св. Письма. Сї рішеня були "правдиві, совершенні, неподільні і рішучі." З тих часів походить "Вірую" прийняте усею католицькою Церквою.

За відомостію і дозволом Преосвященого Ординарияту.

РОЗМОВНИЙ ЛИСТОК

п. М. В. Філаделфія: —

Дуже нас то тішить, що Вам подобала ся "Нива." Ліпше будемо писати, коли наші греко-католики прийдуть нам з помочию. Думаю, що і Ви нам поможете, коли збирете кількох передплатників для нас, за що з гори вже щиро дякуємо.

Пп. о. Д. Йорктон: —

Цінний Ваш лист ми дістали. Дякуємо Вам за раду а заразом тішимо ся, що поможите нам в приєднюваню нових передплатників. Наша "Нива" має на цілі лише ширене слави Божої.

Василина Івоньчук, Сарта, Ман.: —

Гроші на У. Ч. Хрест ми отримали з подякою і вже передали їх касієрови. Дуже красно, що ти ще така маленька дбаєш про українських бідаків. Думаємо, що Ти дальше будеш старати ся про збірку, а не забудь і про Український Сиротинець в Сифтоні. Намовляй своїх маленьких товаришок, щоби запренумерували собі "Ниву," то нагороду Тобі вишлемо. Добре? Дякуємо красненько!

І. К. Шікаго: —

Стейтських стемпсів не приймаємо, ми волимо доляри, бо з ними менше клопоту маємо.

Я. Б. Вайта, Ман.: —

Знаєте, кождий, що не тримає ся свого народу, то зрадник. Отже хто перейшов на московське багно, або як Ви говорите, українське кацапство, то правдивий яничар. Ми думаємо, що Ви не з тих і ворогом та зрадником своєї неньки-України не схочете назватись.

1922
1854
68

Тел. офісу: Мейн 1876 — Тел. дому: Фт. Рудж 3678

Dr. DONALD McKENTY

X - RAY SPECIALIST

Який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби, нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найскоршім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

В ЙОГО ОФІСІ Є НАЙНОВІЙШИЙ ЕЛЄКТРИЧНИЙ **Х-РЕЙ** АПАРАТ

Офісові Години:

від 2 до 6 по полудни — і — від 8 до 10 вечером

206 KENNEDY BLOCK

317 Portage Ave. —:-:— Winnipeg, Man.

Тел. офісу: Мейн 268 — Тел. дому: Фт. Рудж 146

Dr. James McKenty

Спеціялїст в хірурґії і в жіночих недугах

УРЯДОВІ ГОДИНИ:

від 3 до 6 по полудни і на спеціяльні замовленя

410 STERLING BANK BUILDING

(Ріг улиць Портедж і Сміт)

WINNIPEG —:-:— MANITOBA

as. 9LH
SH.61
SO.LSH